

Súčanský HLASNIK

Noviny obce Horná Súča - ročník IV. - číslo 4 - december 1999 - 2 Sk

Milí priatelia, drahí bratia a sestry

Opäť spoločne očakávame a tešíme sa na Vianoce. Opäť sa vám, ako váš duchovný otec prihovám a chcem pripomenúť, aby sme v príprave na ne, nezabudli na to podstatné čo robí Vianoce Vianocami - na narodenie Ježiša Krista, nášho Spasiteľa.

Bez neho by Vianoce predsa nejestvovali. Tohtoročné Vianoce budú tie isté, ako minulé, ale predsa "jubilejné". Bude tomu už takmer 2000 rokov, čo človek počul radostnú zvesť, že Boh ho hľadá, ponúka skrze Ježiša, Božieho Syna cestu z noci, hriechu. Tak veľmi chcel Boh pozdvihnúť každého muža, ženu, či dieťa z otupenej a hriechom naplnenej skutočnosti k slobode, dôstojnosti. K sebe. Svätý apoštol Ján zdôrazňuje, prečo má človek odpovedať na túto PRAVDU. Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi. /Jn 1,12/. Z jeho plnosti sme my všetci prijali milosť za milosťou.

/Jn 1, 16/. Spravodlivý Simeón sa radoval, ďakoval za ten deň Bohu:...moje oči uvideli Tvoju spásu, svetlo na osvetlenie pohanov a slávu Izraela, Tvojho ľudu. /Jn 1,30.32/. Zachariáš si uvedomoval veľké Božie činy a neostal bez odpovede:...aby sme mu slúžili, vo svätosti a spravodlivosti po všetky dni nášho života. /Lk 1,75/.

Túto významnú udalosť pre nás kresťanov i pre celé ľudstvo, akou je príchod Božieho Syna na tento svet môžeme opäť si uvedomiť a osobne prežiť zvlášť počas Vianoc i počas celého Jubilejného roku. Čas ľudových misii i adventu je časom, kedy Boh zreteľne dal najavo, že mu na nás záleží, že nás hľadá.

Prajem vám všetkým milostiplné prežitie Vianoc, pokoj, radosť do vašich sŕdc, rodín, do našej famostí od Ježiša, nášho Spasiteľa.

Zaroveň všetkým, či už deťmi, mládežou, dospelým, chorým, starým, tiež vedeniu a zamestnancom obecného úradu, akciovej spoločnosti, obchodom, podnikateľom, ktorí prispeli akokoľvek k duchovnému i spoločnému dobru našej famosti touto cestou vyslovujem Pán Boh zaplat.

V Novom, Jubilejnom roku 2000, nech nás Boh zachová vo svojej láske a milosti, v zdraví duše i tela, nech náš život pretvára v čo najpresvedčivejší obraz Ježiša Krista.

Zo srdca vám praje a vyprosuje váš duchovný otec

Peter Hluzák

Bohoslužby počas Vianoc

24.12. Štedrý deň sv. omša: 7.45, 24.00	26.12. Svätej rodiny /sv. omše ako 25.12./ Obnova manželských sľubov.	Dôbrava: 16.00 Horná Súča: 17.00
25.12. Narodenie Pána Horná Súča: 7.45 Dôbrava: 9.15 Horná Súča: 10.30 Jasličková pobožnosť je o 14.00 pre všetky deti.	27., 28., 29., 30.12. sv. omše budú ráno o 8.00 hod.	Adorácia od 23.00-24.00
	31.12. Poďakovanie na záver roka	1.1.2000 Panny Márie Bohoro diečky - Ngýy Rok /sv. omše ako 25.12/

Príhovor starostu obce

Vážení spoluobčania

Blížia sa Vianoce, sviatky lásky a pokoja. Sviatky, kedy zvykneme byť na seba milší, láskavejší, jednoducho lepší.

Schádzajú sa známi, priatelia, celé rodiny a tu je cítiť tú radostnú závislosť a spolupatričnosť. Vtedy cítime obrovskú radosť z hoci len maličkého darčeka, kôľkokrát stačí sladké a úprimné slovíčko.

Súčasne s Vianocami sa blíži koniec roka a nastáva čas hodnotenia a bilančovania, čas, kedy sa každý musí zastaviť a zamyslieť nad tým, čo sa nám podarilo urobiť lepšie, čo horšie a čo sa nám vôbec nepodarilo.

Je tu koniec roka 1999 a blíži sa nový a nie hocaký. Rok 2000 je jubilejný. Mnohí sa naň tešia, ale mnohí majú z nového roka aj strach. Zoberme si takých výrobcov a užívateľov počítačov, ale to je malé percento tých, čo sa boja. Ja si myslím, že môžeme byť kludní, lebo čaro Vianoc a pokojný príchod jubilejného roku závisí hlavne od toho, ako sa na to všetko pripravíme.

My, hornosúčania sme mali veľké šťastie a príležitosť pripraviť sa prostred-

níctvom misií v našej farnosti. Mnoho našich spoluobčanov túto príležitosť aj využilo. Poďakovanie patrí v prvom rade nášmu pánovi farárovi.

Tiež mi dovoľte poďakovať sa touto cestou poslancom obecného zastupiteľstva, členom jednotlivých komisií, vedúcim súborov za ich dobrú spoluprácu, toleranciu a obetavosť. Poďakovanie patrí všetkým zamestnancom obecného úradu za plnenie si svojich pracovných povinností, ľudský prístup k spoluobčanom. Ďakujem všetkým občanom, ktorí pracovali v oblasti kultúry, športu, všetkým pedagógom a zamestnancom školstva, za dobré výsledky a reprezentáciu obce. Poďakovanie patrí všetkým podnikateľom a živnostníkom, ako aj a. s. Súčanka a Agrosúča, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k rozvoju obce.

Do nového jubilejného roku 2000 Vám všetkým želim spokojnosť v kruhu rodín, zdravie, veľa duševných a telesných síl pri prekonávaní prekážok a svornosti v celej našej obci.

Pavol Bilčík, váš starosta obce

Výstava umu, tvorivosti a šikovnosti

Je veľa ľudí, ktorí dokážu vytvoriť krásu, ale o všetkých sa nevie. Je aj veľa takých, čo ani sami netušia, že by to dokázali. Výstava bola inštalovaná práve preto, aby sme inšpirovali všetkých, tých čo to vedia i nevedia. Zapojili sme do nej ľudí rôznych záujmov i vekových kategórií. Bolo tam 25 vystavovateľov a návštevníci mohli obdivovať krásne výšivky, vyšívané obrazy, práce z dreva, drevené hračky, práce z prírodného materiálu (šité panenky), kožené bundy, výrobky z prútia, opletané fľaše.

Zo športových koníčkov zaujal vystavovaný padák a konštatovacie hodiny pre poštových holubov. Ďalej boli zaujímavé zberateľské hobby, práce z papiera a štrikované veci. Výstava bola v čase 1 - 7. novembra 1999 v zasadačke KD. Navštívili ju deti ZŠ a MŠ z dediny i z osád aj dospelí, celkovo asi 550 ľudí. Dospelých zaujímali práce z dreva, výšivky, štrikované a kožené veci, teda praktické predmety. Deti boli nadšené padákom, panenkami z textilu (škoda, že som nemohla vrátiť všetky vystavené veci, pretože dve si niekto "požičal" - pozn. autorky), ale najviac zaujal rozsiahly exponát MESTO. Boli tam precízne vypracované domy, hrad a najmä železnica s elektrickým vláčikom. Použitý materiál bol piesok, papier, kameň, drôt,.... Chlapci a dievčatá zamyslite sa

nad svojim voľným časom a využite ho rozumne. Výstava Vám dala dosť tvorivých nápadov.

Autormi exponátu MESTO boli súrodenci Janka a Peter.

Dievčatá s nimi urobili rozhovor:

1. Ako dlho Vám trvalo celé zostrojenie?

- Asi pol roka.

2. Dalo Vám to veľa práce?

- Áno, strávili sme pri tom veľa voľného času.

3. Kto prišiel s nápadom urobiť železnicu?

- Peter.

4. Všetko ste robili doma?

- Áno, kúpený bol iba vláčik, lep, lepiaca páska.

5. Vedeli ste, že to pôjde na výstavu?

- Nie. Robili sme to len pre seba, no keď prišla výstava, tak sme to na ňu dali.

6. Väčšine ľuďom sa páčil váš výrobok. Aký máte pocit?

- Dobrý, sme radi.

7. Páčili sa Vám aj ostatné výrobky?

- Áno, všetky boli veľmi pekné.

8. Čo mienite urobiť s výrobkom teraz po výstave?

- Zdokonaľiť a uložiť na správne miesto v dome.

napísala: Klinková

Základná škola
v šk. roku 1999/2000

Základnú školu navštevuje 363 žiakov /184 chlapcov a 179 dievčat/.

Škola má 16 tried /6 tried 1. stupeň - 131 žiakov a 2. stupeň 10 tried s 232 žiakmi/.

Priemerný počet žiakov v triede je - 23.

Počet žiakov z častí obce:

obec	256	Trnávka	43
Repáky	16	Vlčí Vrch	16
Závrská	15	Dúbrava	8
Krásny Dub	8	Skalka n/V	1

Pedagogický zbor:

Černek Dušan, riaditeľ školy slovenský jazyk

Zakopčanová Danka, zástupkyňa RŠ 1. stupeň, slovenský jazyk, výtvarná výchova

Petrovičová Andrea 1.ročník

Michalová Terézia 2.A

Bulejková Mária 2.B

Chomová Jana 3.A

Hulínová Hana 3.B

Levák Marián 4.ročník

Trúchla Nora 5.A prírodopis, pestovateľské práce, hudobná výchova

Rajnincová Mária 5.B anglický jazyk
Šatková Zlata 6.A matematika, fyzika, hudobná výchova

Gugová Kvetoslava 6.B slovenský jazyk, ruský jazyk

Ondrušková Oľga 7.A matematika, výtvarná výchova

Nováková Nadežda 7.B matematika, telesná výchova, fyzika

Balajová Emília 8.A zemepis, ruský jazyk, rodinná príprava

Oriešková Tatjana 8.B telesná výchova, dejepis, rodinná príprava

Tatíková Mária 9.A ruský jazyk, výtvarná výchova, rodinná príprava

Ďatelinková Anna 9.B nemecký jazyk
Zubová Anna matematika, fyzika

Bruško Jozef chémia, technická výchova

Petrík Martin telesná výchova, technická výchova

Jančiová Miriam slovenský jazyk, občianska výchova

Turner Tomáš dejepis, zemepis, občianska výchova

Birasová Anna náboženská výchova

Hluzák Peter - kňaz, náboženská výchova

Majerčiaková Kvetoslava školský klub

Ďurišová Katarína školský klub

Kopunec Ján slovenský jazyk, ruský jazyk, toho času na základnej vojenskej službe

ŠTÁTNE SOCIÁLNE DÁVKY PO NOVOM

Dňa 1. januára nadobudnú účinnosť zákony:

1. NR SR č. 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri alebo viac detí, alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovanne narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony

2. NR SR č. 236/1998 Z.z. o zaopatrovacom príspevku

3. NR SR č. 238/1998 Z.z. o príspevku na pohreb

4. NR SR č. 265/1998 Z.z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch v pestúnskej starostlivosti.

Platiteľom týchto štátnych sociálnych dávok od 1. januára sú okresné úrady, odbory sociálnych vecí, oddelenia štátnych sociálnych dávok. V praxi to znamená, že oprávnené osoby už nežiadajú o zaopatrovací príspevok, o príspevok na pohreb, o príspevok pri narodení dieťaťa príslušnú sociálnu poisťovňu alebo zamestnávateľa a o príspevok rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovanne narodili dvojčatá obec, ale žiadosti o tieto príspevky si uplatňujú na prísl. okresných úradoch, odb. sociálnych vecí.

1. Príspevkom pri narodení dieťaťa štát prispieva na pokrytie výdavkov spojených zo zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca. Výška jednorázového príspevku je na jedno dieťa 3 110,- Sk.

Ak sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí a najmenej dve z nich sa dožili 28 dní, zvyšuje sa príspevok o jednu polovicu t.j. o sumu vo výške 1560,- Sk na každé dieťa, ktoré sa dožilo 28 dní. Príspevkom rodičom štát raz za rok prispieva rodičom na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú so starostlivosťou o súčasne narodené tri, alebo viac detí. Výška príspevku rodičom, ktorým sa narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov narodili dvojčatá sa poskytuje na každé dieťa v kalendárnom roku iba raz a to najviac do 15 rokov veku: na dieťa do 6 rokov veku je to suma 2160,- Sk, na dieťa od 6 do 15 rokov veku je to 2660,- Sk, na 15 ročné dieťa je to suma 2840,- Sk. Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na príspevok pri nar. dieťaťa a nárok na príspevok rodičom na okresnom úrade podľa miesta jej trvalého pobytu, podaním písomnej žiadosti, ktorú potvrdzuje matričný úrad podľa miesta narodenia dieťaťa.

2. Zaopatrovací príspevok je štátna so-

ciálna dávka, ktorou štát prispieva na uspokojenie rodiny občana a ďalších osôb, ktoré sú na neho výživou závislé v čase výkonu základnej vojenskej služby alebo náhradnej služby v ozbrojených silách alebo civilnej služby. Výška zaopatrovacieho príspevku pre nezaopatrené dieťa vojaka sa poskytuje opakovanne a je na dieťa do 6 rokov 680,- Sk, pre dieťa od 6 do 15 rokov 830,- Sk, pre dieťa nad 15 rokov 890,- Sk. Zaopatrovací príspevok pre manželku vojaka sa poskytuje jednorázovo vo výške 1050,- Sk. Ak dieťa vojaka alebo iná osoba má voči vojakovi súdom určenú výživovú povinnosť, zaopatrovací príspevok sa rovná súdom určenému výživnému, najviac však sume pre dieťa do 6 rokov 680,- Sk, pre dieťa od 6 do 15 rokov 830,- Sk, pre dieťa nad 15 rokov 890,- Sk, pre inú dospelú osobu 1 050,- Sk. Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na zaopatrovací príspevok na okresnom úrade podľa miesta jej trvalého pobytu podaním písomnej žiadosti, ktorú potvrdzuje okresná vojenská správa alebo právnická osoba, kde vojak vykonáva civilnú službu a posledný zamestnávateľ vojaka.

3. Príspevkom na pohreb štát jednorázovo prispieva na úhradu výdavkov spojených so zabezpečením pohrebu zomretého. Výška príspevku na pohreb je 2 100,- Sk.

Oprávnená osoba, u ktorej sa už neskúma príbuzenský vzťah k zosnulému, si uplatňuje nárok na príspevok na pohreb na okresnom úrade podľa miesta trvalého pobytu zomretého.

Žiadosť potvrdzuje matričný úrad podľa miesta úmrtia a pohrebná služba, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu. V prípade, že pohreb nezabezpečovala pohrebná služba, žiadosť potvrdí obec alebo správa cintorína.

4. Štátnymi sociálnymi dávkami v pestúnskej starostlivosti sú:

- jednorázový príspevok na úhradu potrieb dieťaťa, ktorého účelom je prispieť na materiálne vybavenie pri zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti na jeho ošatenie, vybavenie zákl. bielizňou a nevyhnutným nábytkom, ktorého výška je:

pre dieťa do 6 rokov veku - 5400,- Sk
pre dieťa od 6 do 15 rokov veku - 6640,- Sk
pre dieťa nad 15 rokov - 7080,- Sk.

Výška jednorázového príspevku pri zániku pestúnskej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti, ktorého účelom je prispieť na výdavky spojené s osamostatnením sa je 7080,- Sk.

- opakovaný príspevok na úhradu potrieb

dieťaťa, ktorého účelom je pravidelne prispievať na starostlivosť o dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti je:

pre dieťa do 6 rokov veku - 2160,- Sk
pre dieťa od 6 do 15 rokov veku - 2660,- Sk
pre dieťa nad 15 rokov - 2840,- Sk.

- odmena pestúna, ktorej účelom je ohodnotiť finančným príspevkom starostlivosť o dieťa, ktoré je pestúnovi zverené do pestúnskej starostlivosti je na každé dieťa suma 1320,- Sk mesačne.

Ak obidvaja rodičia nezaopatreného dieťaťa zomreli, boli pozbavení rodičovských práv, alebo nemajú spôsobilosť k právnym úkonom v plnom rozsahu, súd ustanoví opatrovníka. Ak sa osobne stará o zverené dieťa, patria opatrovníkovi aj tomuto dieťaťu tie isté príspevky ako dieťaťu zverenému do pestúnskej starostlivosti a pestúnovi. Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na príspevky v pestúnskej starostlivosti podľa miesta jej trvalého pobytu podaním písomnej žiadosti. Tlačivá "žiadost' o príspevok pri narodení dieťaťa" a "príspevok na pohreb" v záujme ústretovosti občanov vydávajú oddelenia matrik prísl. obecných úradov, nakoľko prvým kontaktným miestom občanov, ktorým vznikne štátom uznaná udalosť t.j. narodenie dieťaťa, alebo úmrtie sú oddelenia matrik.

M. Podoláková

Z rokovania Obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Hornej Súči na svojom zasadnutí dňa 19. novembra 1999 prijalo uznesenie č. 6/99:

a) berie na vedomie

- kontrolu plnenia uznesení

b) schvaľuje

- úpravu rozpočtu na rok 1999
- zloženie inventarizačných komisií

c) ukladá

- spracovať inventarizáciu majetku obce do 30. 11. 1999

- zvoliť urbársky výbor k zisteniu stavu prevzatia urbárskeho majetku do nasledujúceho zasadnutia OZ

- doriešiť vlastníctvo domu súp. číslo 288 a potom sa zaoberať využitím priestorov a požiadavkou Matice slovenskej

OCHRANA PRÍRODY V HORNEJ SÚČI - CHKO BIELE KARPATY

Ochrana prírody sa stala v posledných rokoch predmetom záujmu nielen vedcov a odborníkov v tejto oblasti, ale aj širokej verejnosti. Príčinou tohoto rastúceho záujmu je čoraz viditeľnejšie ohrozenie prírody a životného prostredia. Ľudia si začínajú

uviedomovať, že ochrane prírody sa treba venovať tak, ako sa venujeme akejkoľvek inej pre život dôležitej činnosti. Na druhej strane je však stále dosť ľudí, ktorí si neuvedomujú nutnosť ochrany prírody a požadujú ju za niečo zbytočné. Človek už dávno spozoroval svoj katastrofálny vplyv na prírodu a hľadal spôsoby jej ochrany. Už v roku 1790 pred Kristom v Chamurapiho Zákoníku je zahrnutá aj stará o ochrane lesov. Až do polovice 19. storočia sa tzv. klasicistická ochrana prírody zameriavala na prísnu ochranu rastlín či živočíchov. Z tohto obdobia ešte predstavujú, že jej cieľom je zakázať vstup ľuďom do určitého územia a pokutovať ich za zničenie rastliny. Moderná ochrana prírody sa však už neusiluje o zakonzervovanie prírody, ale zabezpečuje starostlivosť o ňu napríklad aj formou bezkonfliktného využitia. Treba si uvedomiť, že ochrana prírody nie je ochranou pred človekom, ale naopak ochranou pre človeka!

Dovoľte mi oboznámiť Vás v tomto príspevku s niektorými postrehmi, ktoré som mal možnosť zaznamenať pri plnení si svojich strážcovských povinností na území obce. Obec Horná Súča sa nachádza v CHKO Biele Karpaty, ktorá bola vyhlásená ešte v roku 1979. CHKO je typ veľkoplošného chráneného územia, ktorej zmyslom je dosiahnuť rovnováhu medzi ochranou prírody a krajiny a jej hospodárskym využitím. To že je to úloha náročná, asi netreba nikomu zdôrazňovať. Keďže na

území obce z hospodárskych činností prevláda poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, najväčšie problémy vznikajú najmä pri týchto činnostiach.

Kým v minulosti mala kopaničiarska krajina veľmi pestrú štruktúru, čo bolo nielen este-

ťažbu v Chabovej, kde sa ťažilo priamo nad rezervárom vody pre kopanicu Vlčí Vrch. V posledných rokoch sa ľudia domáhajú vlastníctva lesov. Kritizujú hospodárenie Štátnych lesov, ale im samým ide tiež len o maximálne využitie lesa bez starostli-

vosti oň. Posledné povodne na Slovensku sú varovaním aj pre túto oblasť, aby sa človek zamyslel nad tým ako hospodári v krajine.

To, čo som doteraz uviedol vyznieva dosť pesimisticky. Ale z každého problému existujú východiská. Predovšetkým treba začať s výchovou mládeže k ekologickému mysleniu. Je to

myslenie, ktoré sa vyznačuje videním súvislostí. Teda človek by mal vidieť nielen krátkodobý ekonomický efekt, ale aj dlhodobý dopad svojej činnosti na krajinu. Starí ľudia, ktorí prežili celý život bezprostredne v prírode dokázali tieto súvislosti pochopiť, moderný človek ohlušený civilizáciou žiaľ túto schopnosť stráca. Ďalej treba začať dodržiavať Zá-

rástú na ich pozemku atď. Podobne, niektorí známi podnikavci z lesov vyvážajú bez povolenia plné autá a vlečky dreva, i niekoľkokrát za deň. Týchto príkladov by som mohol uviesť ešte niekoľko, pričom treba zdôrazniť, že za porušenie spomenutého zákona môže byť uložená pokuta, ktorá nie je v žiadnom prípade maličkosťou (až do 500 000 Sk). To je ale už úloha Stráže prírody a Lesnej stráže, ktoré by mali na to začať prísnejšie dohliadať. Samozrejme, že neznalosť zákona nikoho neospravedlňuje. Tiež úloha obce je v tomto prípade dôležitá (stále napríklad chýba odvoz odpadu z niektorých kopaníc). Napokon treba spomenúť, že štát by tiež nemal ostať ľahostajný a mal by finančne dotovať alebo ináč podporovať obec, podniky a podnikateľov v regióne.

Možno si povieť, že to u nás nie je možné. V súčasnosti máme veľa iných problémov, štát nemá na to peniaze. A predsa len o pár dolín ďalej, niečo také funguje. Tu sa združili obce Červený Kameň, Mikušovce, Krivoklát a Vršatské Podhradie a vytvorili si mikroregión. V každej obci už poskytujú ubytova-

nie hosťom (aj zahraničným), zoznamujú so svojou históriou a prácou, vytvárajú nové pracovné príležitosti a poskytujú nové služby. Dôležitá je však aktivita, ktorá musí vyjsť zvnútra obce. A ja si myslím, že Horná Súča spolu so svojimi kopanicami stojí za to, aby

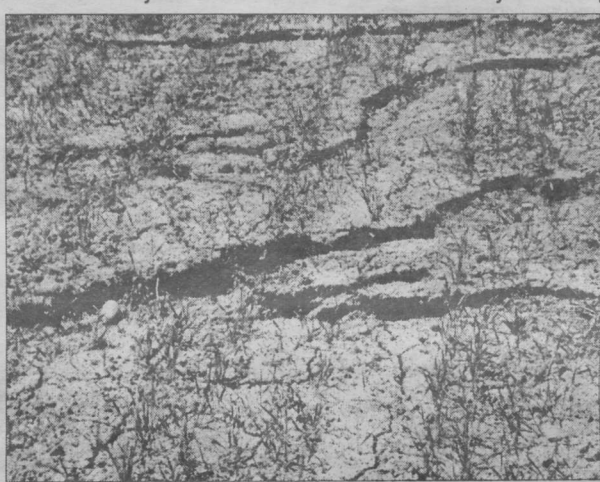
sa rozvíjala ďalej a zachovala si svoju pôvodnú tvár i pre ďalšie generácie. Aj napriek tomu (alebo práve preto), že sa nachádza v CHKO Biele Karpaty. A čo si myslíte vy?

Juraj Švajda
stráž prírody
v Trenčianskom kraji

tické, ale aj funkčné (napríklad hate zabraňovali erózii), obdobia socializmu a s tým spojená kolektivizácia priniesla sceľovanie pozemkov a teda aj zničenie pestrých políček. Vymizli staré ovocné sorty, úkryt stratili viaceré druhy poľnej zveri. Dnes prechádzame k úplne opačnému extrém. Lúky, ktoré sa kedysi pravidelne a viackrát do roka kosili alebo spásali, ostávajú nevyužívané a zarastajú. Pritom v nich zanikajú veľmi vzácne druhy rastlín z čeľade vstavačovitých. Mimochodom, tieto pestré lúky chodia k nám obdivovať vedci dokonca až z Nemecka alebo Holandska.

V lesnom hospodárstve sú problémy ešte väčšie. Pôvodné bukové lesy nahradili smrekové monokultúry, ktoré nemajú v tejto krajine čo hľadať. Krajina tak stratila stabilitu, smrekové lesy často postihujú vývraty a polomy. Tiež ťažba v lesoch prebieha necitlivo. Dochádza k poškodeniu trávnatého krytu, pôda bez lesa stráca schopnosť zadržať vodu. Ako príklad možno uviesť poslednú

kon o ochrane prírody a krajiny. Konkrétne pastieri by nemali v žiadnom prípade preháňať ovce cez PR (prírodnú rezerváciu) Horná Závrská, poľnohospodári nesmú v území budovať poľné hnojiská, majitelia lúk nemôže bez povolenia rúbať stromy s obvodom kmeňa nad 50 cm i keď

Ze starej Súče

Modlitba starých mládencov

- z roku 1970

Dobrý a láskavý Bože,
ktože mi pomôže?!
Veď Ty si Adamovi Evu dal,
aby sa s ňou tešieval.

A mňa
si samého na svete nechal.
Veď i já srdce mám a milovať nemôžem,
je to správne ... Bože.

Tri desiny života som prežil
lásky a nehy som neužil,
mladosť je už u konca,
nemám ženy ani potomka.

Bože žijem ako v lese samotár
nemám komu vyjaviť radosť ani žiaľ.
Ťažko sa dostať k tomu,
čo som zameškal.

Smútny som
necítim objatie ani vreľý bozk
zato mám posmechov dosť,
daj Bože mi mladej ženy
aspoň na starosť.

**Dobrý Bože splň moje nádeje, daj mi
mladú ženu, nie len to pálené. Durmek
patrón náš, zle sa za nás primlúvaš, čo
naše starosti nepoznáš?!**

Životná smola

Cez celé generácie sa ľudia sťažujú, že
majú životnú smolu, no málokto vie, ako
tá životná smola vznikla, kde sa vzala.

V čase previnenia našich prarodičov
Adama a Evy, keď ich Boh vykázal z raja
a v pote tváre kázal dorábať chlieb každodenný,
všetko sa zmenilo. Rajský pokoj a radosť,
vystriedal smútok, choroby a trápenie. Keď mala Eva porodiť prvé dieťa,
Bohu sa ľudí znova ulútostilo a znova vzal ľudské pokolenie na milosť. Ustanovil 2 cesty života - hrbolatú-trnistú, ktorá vedie do raja, druhú rovnú-hladkú, ktorá vedie pred brány pekla. A do srdca ľudí vložil slobodnú vôľu.

No ľudstvo znova sklamlalo Boha, za výdatnej pomoci diabla sa vydalo po rovnnej ceste. Boh znova v snahe zachrániť ľudstvo predĺžil cestu až na zem a čertov potrestal tak, že im zmenil výzor, aby sa ľudia - deti pri nich nezastavovali ale rýchlo okolo nich prešli. Čertov to veľmi trápilo, že nemali vplyv na ľudí - deti, preto využili čas, keď v nebi niečo oslavovali a na cestu vedúcu na zem naliali smoly.

Pán Boh sa len pousmial nad počínom svojich neprajníkov a vyriešil to tak, že dal príkaz sv. Petrovi, aby každému dieťaťu, ktoré ide na svet túto prekážku ukázal. Ale sv. Peter, starý a zábudlivý, málokedy si nato zmyslí a preto deti často do tej smoly stúpia a keďže sú malé nevedia si dobre oškriabať, tak sa smola vlečie s nimi celý život.

Sudba.....životu

Keď dieťa v živote matky je už podobné na človeka, vtedy Pán Boh pošle Anjela života, aby spojil telo s nesmrteľnou dušou. Vtedy zaplesá dieťa v matkinom živote a dá znať že žije. V tú chvíľu 12 starcov roz-

hoduje nad osudom dieťaťa.

Určujú mu cesty života, či budú dni a roky života a poslednú hodinu smrti. Dieťa takto pripravené ide do "údolia plaču". Anjel života utrhne v raji kvet, ktorý vloží do srdiečka dieťaťa. To je kvet trojakej krásy - nevinnosti, čistoty a poctivosti. Ten kvet má lúbeznú vôňu t.j. náklonnosť jedného ľudského druhu k druhému.

Táto náklonnosť v 16 roku sa premení na lásku svätú. Kto si lásku svätú, čistú zachová, anjelom sa tu na zemi podobá.

**Podľa Márie Gagovej
voľne spracoval Cverenkár**

LIPKA

O daroch a darovaní

Blížila sa Vianoce, sviatky, ktoré nesú so sebou aj tradíciu obdarovania sa. Najmä deti sa z týchto sviatkov tešia. Tešia sa čo všetko im "prinesie Ježiško", čo nájdú pod stromčekom. V posledných rokoch, keď sme sa naučili mať všetko čo chceme, je veľmi ťažko obdarovať národné deti, národných blízkych. Často darček či "darisko" zostane v nemilosti, pretože už ani nevieme, čo by sme chceli. Nepestujeme v deťoch ani v sebe dve dôležité vlastnosti - skromnosť a vďačnosť. Nevieime dary prijímať, nedokážeme byť za ne vďační, nevieme nezištné obdarúvať.

Známy nemecký básnik R. M. Rilke sa počas svojho pobytu v Paríži prechádzal so svojou priateľkou okolo domu, pred ktorým vždy sedela žobráčka. Nič nehovorila, nepozerala na okoloidúcich, len ticho držala natiahnutú ruku. Rilke nikdy žobráčku neobdaroval. Jeho priateľka jej občas dala pár mincí. Jedného dňa básnik priniesol a daroval žobráčke krásnu ružu. Žobráčka sa pozrela na ružu, potom na toho, kto jej ju podal. Ťažko sa zdvihla zo zeme, podišla k básnikovi, pobožkala mu ruku a odišla. Celý týždeň nesedela pred domom a nepýtala almužnu.

Keď sa básnikova priateľka pýtala, z čoho po tie dni žila, Rilke jej odpovedal: "Žila z ruže, ktorú som jej daroval. Na ňu treba pozerieť ako na človeka. To znamená, dať jej srdce, nie iba vkladať do rúk peniaze."

Zamyslime sa trocha nad týmto príbehom. Odpovedzme si na otázku:

- Obdarúvam z lásky? Alebo sú moje

dary len zvykom, povinnosťou, či vyťahovaním sa, že na ne mám?!

- Ako obdarúvam? Je to s úsmevom, milým slovom alebo s komentárom - váž si to, lebo...?!

- Je môj dar nezištný? Nezveličujem jeho hodnotu, nečakám na vďačnosť, či následnú odmenu?!

Z daru, odovzdaného s láskou a nezištnosťou by mal mať najväčšiu radosť a uspokojenie darca. No často sme aj obdarovaní. Vieme dar prijať s vďačnosťou? Vďačnosť je pamäť srdca. Dokážeme prejavovať a vyjadriť svoju vďačnosť?

Vianočné sviatky sú sviatky pokoja, lásky a porozumenia. Využime ich na zastavenie sa a zahĺbenie do seba. Hľadajme v tomto chaotickom a chamtivom svete skutočné hodnoty. Nežime povrchné a sebecké. Spokojnosť, ktorú získame bude veľkým darom pre nás ale i pre okolie, v ktorom žijeme.

Pokojné a hlboko prežité vianočné sviatky vám praje

LIPKA

Prid'ite na námestie osláviť
SILVESTER 1999
privítať
NOVÝ ROK 2000

Čaká vás ohňostroj a čaj s rumom.
So sebou si prineste dobrú náladu.

80-ročné divadlo v spätnom zrkadle

Divadlo v Hornej Súči má dlhoročnú tradíciu. Prvé divadlo sa hralo v roku 1919, teda nato rok slávi 80. výročie vzniku. Divadlo vzniklo ako prirodzená požiadavka vynútená samotným obyvateľstvom tejto obce. Divadelný krúžok založil vtedajší miestny pán farár Chmielovský, ktorý s mládežou i so staršími občanmi našťudoval Urbánkovú divadelnú hru "Križ pod lipami".

Za divadelnú sálu slúžila trieda miestnej cirkevnej školy s provizórnym javiskom, zhotoveným z dosák. V takýchto podmienkach odohrali zapálení ochotníci aj ďalšie 4 hry. Na réžiu sa podujíma učiteľ a organista p. Duchoň. Obecní činitelia sa v dôsledku záujmu občanov rozhodli upraviť časť bývalého panského majera. Tak vzniká v roku 1925 prvý, na tie časy pomerne vyhovujúci kultúrny stánok, ktorému niesol názov "Orlovňa". Po skončení II. svetovej vojny v roku 1946 boli miestnosti použité na školské účely, lebo staré boli celkom nevyhovujúce. Divadlo sa však tešilo veľkému záujmu, preto sa ďalej hrávalo na provizórnom javisku v školských priestoroch, či v miestnom hostinci "U Jakuba". Jeseň r. 1957 bola pre občanov

Hornej Súče priaznivá. Dočkali sa nového kultúrneho domu, ktorý si vybudovali spoločnými silami v rámci akcie "Z". Tu sa hrali divadlá, no po-

stupne bol kapacitne nevyhovujúci a preto v roku 1984 bol pôvodný kultúrny dom rozšírený a tým sa získala nová sála s javiskom pre 300 ľudí. Keď rekapitulujeme činnosť nášho ochotníckeho divadla za 80 rokov, musíme vysoko oceniť tých veteránov divadla, ktorí s veľkými ťažkosťami i osobnými obetami stáli pri zrode jednotlivých hier. I keď uvádzané hry neboli väčšinou textovo náročné, mali za cieľ pobaviť diváka, poučiť ho a dosiahnuť výchovný a morálny efekt. Najkrajšie na divadle bolo, že je pripravované s láskou a s láskou bolo prijímané.

Divadlu sa venovala prevažne dedinská inteligencia, spomenieme aspoň niektorých: Rím.-kat. farár Chmielovský, kaplán Herodek, organista Duchoň, učiteľ Šínsky s manželkou, manželka notára Čerňanská, učiteľ Vaňhara, učiteľka Vrbová, riaditeľ školy Bednárík s manželkou, riaditeľ školy Paliatka a ďalší. Veľké zásluhy v oblasti réžie mal p. Jozef Biras a Júlia Čajová.

Prehľad ukazuje, že divadlo má v Súči naozaj bohatú tradíciu. Ďakujeme všetkým, ktorí sa podieľali na tejto bohatšej činnosti, ale zároveň hľadáme talenty, ktoré by vedeli pretrhnúť dlhotrvajúcu prestávku. Prosíme ochotných ľudí, ktorí by sa podujali na režisérsťvo, prihláste sa v kancelárii KD v Hornej Súči alebo na tel: 0831/6493 219.

Odohrané hry:

rok	názov hry	režisér
1919	Križ pod lipami	Chmielovský
1920	Rozmarín	Duchoň
1921	Strídža s pod hája	".."
1922	Povinnosť	".."
1923	Bludár	".."
1924	Lurdská pasáčka	".."
1925	Prvý obed s manželkou	".."
1926	Ďuro ide na svadbu	".."
	Za živa v nebi	".."
1927	Kamenný chodník	".."
	Už sme všetci v jednom vreci	".."
1928	Polovica vína, polovica vody	".."
1934	Zlé jazyky	".."
1935	Keď lipa zakvitne	".."
1936	Rozmarín	".."
1937	Sluha pánom	".."
1938	Tri vrecia zemiakov pod rukou	".."
1939	Škriatok	".."
1940	Truc na truc	".."
1941	Mrcha nátura	".."
1943	Bludár	".."
1945	Kliatba	".."
1946	Keď mesiačik svieti	".."
1948	Lurdská pasáčka	".."
1951	Kamenný chodník	".."
1952	Mrcha nátura	".."
1953	Strídža spod hája	".."
1954	Vojnárka	".."
1955	Život	".."
1956	Zmarené pytačky	".."
1957	Krutohlavci, Kubo	J. Birás
1958	Hora volá	".."
1959	Bacúchovie dvor	".."
1960	Keď kvitnú lipy	".."
1961	Po dvadsiatich rokoch	".."
1962	Hľadá sa mladucha a kvočka	".."
1963	Sládkovia	".."
1964	Ženský zákon	".."
1965	Májová noc	".."
1966	Hľadanie v oblakoch	".."
1967	Starý zaľúbenec	".."
1968	Ktosi je za dverami	".."
1969	Škriatok	".."
1972	Páva	A. Maruška
1973	Košielka	J. Birás
1974	Magda Burčová	".."
1975	Jedenáste prikázanie	".."
1976	Morálka pani Dulskej	".."
1977	Ženba	".."
1978	Ženba	".."
1980	Aká bolesť, taká medicína	J. Čajová
1981	Nemorálny príbeh	".."
1982	Čaj u pána senátora	".."
1983	S brokovnicou na manžela	".."
1984	Hľadá sa...	".."
1985	Tótoenci	".."
1986	Sedliacka láska	".."
1987	Nikomu ani muk	".."
1988	Náš pán minister	".."
1989	Trojčatá do tucta	".."
1990	Pozvanie z Paríža	".."

Z receptára pani Katarínky

Mäkké medovníčky

650 g obyčajnej hladkej múky, 250 g práškoveho cukru, 1 KL medovníkového korenia /škorica, klinčeky, badián, aniz/ 2 KL sódy bicarbóny.

Všetko spolu dobre premiešame, spravíme jamku a pridáme 3 celé vajčka, 50 g rozpusteného masla, 150 g tekutého medu, 1 PL rumu, 4-5 PL mlieka. Všetky prísady dobre zmiešame na hladké cesto. Zabalíme ho do mikroténu a odložíme na chladné miesto /2hodiny/, môže však postáť aj dlhšie. Pred pečením ho znovu premiešame, rozvalkáme ho na hrúbku 5 mm /na pomúčenej doske/. Vykrajujeme rôzne tvary, potrieme ich rozšľahaným vajčkom. Poukladáme ich na plech, ktorý sme posypali hladkou múkou a dáme piecť do dobre vyhriatej rúry. Po vychladnutí si ich môžeme ozdobiť kornútkovou technikou, alebo pred pečením dáme na medovníčky orech.

Plnené oblátky

Tortové oblátky, 250 g masla, 250 g práškoveho cukru, 250 g kryštálového cukru, 2 dl vody, 250 g orechov.

Čokoládová poleva: 60 g čokolády, 1 PL horúcej vody, 1 KL masla

Postup: Maslo vymiešame s práškovým cukrom do peny. Kryštálový cukor upálime na karamel, zalejeme vodou, rozvaríme, pridáme zomleté orechy a za stáleho miešania ešte chvíľku povaríme. Potom odstavíme a necháme vychladnúť. K vychladnutému pridáme maslo spojené s cukrom a vymiešame na hladký krém. Oblátky naplníme krémom, zaťažíme, necháme chvíľu stáť a potom polejeme čokoládovou polevou. Krájame až na druhý deň.

Čokoládová poleva: Zmäknutú čokoládu, horúcu vodu a maslo vymiešame nad parou na hladkú polevu.

DOBRÚ CHUŤ!

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Narodení od 1.5. 1999

Baďurová Sabina	08.05.1999	246
Coník Adam	17.10.1999	223
Čverenkárová Sára	31.08.1999	60
Čapák Boris	02.07.1999	999
Čičáková Soňa	07.06.1999	124
Gažiová Barbora	19.08.1999	749
Gažiová Jessica	15.07.1999	3
Guga Marek	06.10.1999	243
Honečková Rebeka	29.05.1999	1100
Lehocká Kristína	13.08.1999	376
Maršalka Adrián	13.08.1999	926
Michalec Nikolas	06.07.1999	449
Mikušinec Peter	10.06.1999	106
Nápoký Anton	25.08.1999	660
Ondrušková Nikola	27.08.1999	44
Palúšny Sebastián	08.10.1999	456
Panáč Ondrej	29.06.1999	63
Panáčková Patrícia	18.10.1999	170
Pariš Tomáš	30.06.1999	896
Škunda Andrej	03.10.1999	918
Špernoga Samuel	03.09.1999	264
Zemanovič Martin	09.05.1999	538
Zemanovičová Karin	28.05.1999	237
Zvolenský Dávid	12.09.1999	139
Žáková Veronika	05.09.1999	775

Manželstvo uzavreli

Bariš Jaroslav - Vašíčková Anna
 Čverenkár Vratislav - Zemanovičová Mária
 Gaži Vladimír - Krovinová Ivetta
 Koprivňanský Karol - Bulejková Marcela
 Krovina Radoslav - Mihalová Žaneta
 Lukšo Roman - Kučeravá Marcela
 Michalčík Peter - Bulejková Dana
 Surovčík Zdeno - Michalčíková Zuzana

Opustili nás

Barteková Agnesa	15.11.1999	č. 455
Barteková Janka	28.09.1999	470
Barteková Serafína	15.07.1999	550
Blaho Stanislav	30.09.1999	421
Brázda Albert	13.10.1999	953
Bulejková Margita	20.05.1999	794
Čaja Ľudovít	14.10.1999	100
Jurica Viliam	31.07.1999	430
Kukučková Viktória	24.10.1999	21
Macharová Janka	22.05.1999	851
Macharová Jozefína	25.10.1999	964
Masaryk Jozef	28.05.1999	444
Palúšny Ferdinand	05.10.1999	474
Sádecký Ondrej	30.06.1999	51
Sáska František	28.08.1999	151
Stašák Viktor	14.06.1999	726
Šedivá Júlia	28.09.1999	433
Vašíček Jaroslav	25.05.1999	864
Vranák Ondrej	29.09.1999	519

50. výročie sobáša oslávili

Čelinský Jozef a manžel. Mária rod. Michalčíková
 Gago Viktor a manžel. Eva rod. Kramárová

Pod'akovnie

Ďakujem všetkým príbuzným a známym, ktorý dňa 6. 12. 1999 odprevadili na poslednej ceste nášho zosnulého manžela, otca, svokra a starého otca **Jozefa HABŠUDU** z Dubnice n/Váhom, ktorý nás opustil vo veku nedožitých 65 rokov. Taktiež ďakujeme za modlitby, slová útechy a kvetinové dary.

Smútiaca manželka Mária a deti s rodinami.

Šport v obci

Dňa 7. 10. 1999 sa uskutočnil v Trenčíne na Brezine cezpoľný beh. Súťažili trojčlenné družstvá žiakov a žiačok. Z našich žiakov sa v silnej konkurencii najlepšie umiestnil žiak 9.A triedy Martin Lukšo, ktorý obsadil 4. miesto.

V piatok 5. 11. 1999 sa 10 chlapcov a dievčat zúčastnilo v Trenčíne behu "Od sporiteľne k sporiteľni". Najviac sa darilo:

- ml. žiaci a žiačky
- 3. miesto Mária Michalová
- 4. trieda
- 3. miesto Tomáš Šulhánec
- 3. trieda
- st. žiaci a žiačky
- 1. miesto Veronika Gálíková
- 8.A trieda

- 2. miesto Katarína Maršalková
- 9.A trieda
- 2. miesto Martin Lukšo
- 9.A trieda

Memoriál Márie Zavorskej vytrvalostných štafiet mládeže v Trenčíne sa konal dňa 9. 11. 1999. Štafetu dievčat 5 x 800 m tvorili:

- Katarína Maršalková 9.A
- Katarína Lukšová 9.B
- Katarína Klinková 9.B
- Miroslava Pekárková 7.B
- Veronika Gálíková 8.A

Dievčatá sa umiestnili na 2. mieste, postúpili do celoslovenského kola. V celoslovenskom finále získali 7. miesto.

Blahoželáme.

25. VÝROČIE ZALOŽENIA SPEVÁCKEHO ZBORU

Duch národa žije v piesni
ňou sa vznáša k výšinám...

Zdravica národného umelca Eugena Suchoňa sa stala mottom speváckeho zboru v Hornej Súči. 25. rokov založenia speváckeho zboru. Je to veľa či málo? V živote človeka je to málo.

V tomto veku, ešte toho o živote veľa nevieme. Sme mladí, plní predsavzatí, skratka začíname žiť. Naopak 25. rokov aktívnej zaujmovoumeleckej činnosti v speváckom zbore je veľa, veľmi veľa. Za tie roky koľko je to hodín trávených na skúškach speváckeho zboru, na koncertoch, koľko obetavosti a trpezlivosti si vyžaduje táto práca či už zo strany spevákov alebo dirigentov a čo je najdôležitejšie zadarmo. Čo udržalo 5 speváčov /pp. Kalíková Hedviga, Gugová Anna, Gagová Agáta, Ondračková Mária, Dohnanová Anna / pri tejto činnosti už 25 rokov. Predovšetkým veľká láska k spevu, spojená s pocitom zodpovednosti a svedomitosti.

22. novembra 1974 vznikol z iniciatívy členiek organizácie Slovenského zväzu žien "Ženský spevácky zbor pri Osvetovej besede Horná Súča". Jeho dirigentom sa stal Mgr. Ján Kozár. Spevácka činnosť pod jeho vedením sa vyvíjala do marca 1983. Zbor vystupoval prevažne v rodnej obci pri rôznych spoločenských a politických podujatiach. Obec reprezentoval na okresnej súťaži v Trenčíne, kde bol krajskou porotou vyhodnotený ako najlepší a postúpil do B. kategórie. Po odchode p. Kozára z našej obce spevácky zbor nezanikol. V roku 1984 sa pokúsil založiť p. Mgr. Mikuláš Medvec nový zbor obohatený o mužov. V marci roku 1984 vznikol Miešaný spevácky zbor HORNOSÚČAN pri MKS

Horná Súča pod vedením p. Mgr. Medveca.

Tento zbor reprezentoval obec nielen v Súči. Svojím vystúpením pozdravil v obci Suchá nad Parnou spevácky zbor Suchovských žien a účinkoval na koncerte v obci Čierne pri Čadci. Viackrát sa zúčastnil súťaže speváckych zborov v Trenčianskych Tep-

liciach, kde získal viacero ocenení. Od roku 1996 dirigentom miešaného speváckeho zboru Hornosúčan sa stal PaedDr. Jozef Vakoš, ktorý dochádza každý piatok z Trenčína do Hornej Súče. Pod jeho vedením zbor získal v Komárne v súťaži speváckych zborov najvyššie ocenenie diplom "Zlaté pásmo".

Dramaturgický repertoár speváckych zborov bol a naďalej je zameraný na nácvik skladieb s národno-buditeľskou rýdzo slovenskou tematikou, upravené ľudové piesne, skladby zo svetovej klasiky, sákrálne piesne v latinčine, slovenčine.

Spev patrí vždy medzi najprirodzenejšie prejav človeka. Prinášal mu úľavu, uspokojenie i radosť. Spev ľudí spájal a spája.

**... kto tej piesni cestu klesni,
sláva mu, nech žije nám!!!**

Členka spev. zboru "Hornosúčan"

SÚČANSKÝ HLÁSNIK

Vydáva Obecný úrad Horná Súča. Redakčná rada: Eva Klinková, Júlia Čajová, Peter Hluzák, Kvetoslava Gugová, Júlia Sásková, Pavol Bilčík, Hana Repová. Vychádza vo vydavateľstve DELTA, Jirí Foldyna, P.O.Box 20, 914 01 Trenč.Teplá, tel.0905/259 315. Registrácia: Oú Trenčín č. 04-456/96-RK

© DELTA